

การพัฒนาคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียน
โรงเรียนเวียงสะอาดพิทยาคม ตำบลเวียงสะอาด อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย
จังหวัดมหาสารคาม

Development of Morality about Honesty of Students at
Wiang Sa-at Phithayakom, Wiang Sa-at Sub-district,
Phayakkhaphuphisai district, Mahasarakham Province

Received: September 16, 2021
Revised: May 18, 2022
Accepted: May 20, 2022

สุธาสินี ศิริกิจ¹, พระวิเทศพรหมคุณ² และ สมชัย ศรีนอก³
Sutasinee Sirikit, PhraWidesbrommakun and Somchai Srinok
(dararatj864@gmail.com)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียน 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อการพัฒนาคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียน และ 3) เพื่อเสนอแนะคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตต่อพฤติกรรมของนักเรียน เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ขั้นต้น ประชากรที่ศึกษาเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเวียงสะอาดพิทยาคม กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 25 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แผนการเรียนรู้และแบบทดสอบ ก่อนเรียนและหลังเรียน

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ คือ 1) การทดสอบความรู้ก่อนเรียนของนักเรียนต่อการพัฒนาคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียน พบว่า ข้อที่ตอบถูกมากที่สุด คือ นักเรียนเห็นธนบัตร 100 บาท ตกอยู่ที่หน้าห้องน้ำโรงเรียน ในขณะนั้นไม่มีใครอยู่ในเหตุการณ์ นักเรียนจะอย่างไร ตอบถูก 17 คน คิดเป็นร้อยละ 68.0 และการทดสอบความรู้หลังเรียนของนักเรียน พบว่า ข้อที่ตอบถูกมากที่สุด คือ ความซื่อสัตย์สุจริตเกิดขึ้นได้ทางใดบ้าง ตอบถูก 23 คน คิดเป็นร้อยละ 92.0 2) ด้านการพัฒนาคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเวียงสะอาดพิทยาคม ในด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านชุดการ

¹ สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Social Studies Teaching Programme, Faculty of Education, Mahachulalongkornrajavidyalaya University
^{2,3} คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Faculty of Education, Mahachulalongkornrajavidyalaya University

เรียนรู้ ด้านการวัดประเมินผล และด้านคุณประโยชน์จากชุดสื่อการเรียนรู้ พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก 3) การเสนอแนะแนวทางการพัฒนาคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตต่อพฤติกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเวียงสะอาดพิทยาคม คือ ควรมีการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในชั้นเรียน การจัดสรรเวลารวมทั้งสื่อ วัสดุอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมให้เหมาะสม ครูอาจารย์ควรจัดสรรเวลาให้ผู้เรียนได้มีการทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกันกับเพื่อนร่วมชั้น และครูผู้สอนสามารถนำชุดกิจกรรมตามแผนการสอน ไปใช้ในการดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนในชั้นเรียนได้

คำสำคัญ : การพัฒนา, คุณธรรม, ความซื่อสัตย์สุจริต

Abstract

Research Article on Moral Development of Integrity of Wiang Sa-at Pittayakom School Students Wiang Saat Subdistrict Phayakkhaphum Phisai District Maha Sarakham Province. The objectives are 1) to develop the morality of honesty of students, 2) to study and comment on the moral development of students' honesty, and 3) to suggest the morality of honesty towards students' behavior. This is an initial experimental research. The population studied were Grade 1 student at Wiang Sa-at Pittayakom School The sample group consisted of 25 people. The research tools were study plans and pre- and post-study tests.

The objectives of this research were: 1) to test students' pre-study knowledge on the development of students' morals and honesty, it was found that the most correct answer was that the students saw a 100 baht banknote falling in front of the school bathroom. At that time, there was no one in the incident. What should the students do? Answers 17 people, representing 68.0 percent, and the students' post-study test revealed that the most correct answers were honesty. In what ways? Answers were correct: 23 people, representing 92.0 percent. 2) On the moral development of honesty among students in Wiang Sa-at Pittayakom School. in terms of content teaching activities the learning series measurement and evaluation And in terms of the benefits of learning media sets,

it was found that the overall opinions of students 3) To suggest guidelines for the development of moral integrity towards the behavior of Mathayom Suksa 1 students at Wiangsaat Pittayakom School, namely, that there should be an environment and atmosphere in the classroom. Time allocation including media appropriate materials and equipment for activities Teachers should allocate time for students to have group activities together with their classmates. And teachers can bring a set of activities according to the lesson plan. Can be used to carry out activities to promote and develop learners in the classroom.

Keywords : Development, Morality, Honesty

บทนำ

การพัฒนาประเทศให้เกิดความเจริญก้าวหน้าทัดเทียมกับนานาชาติประเทศนั้น ปัจจัยที่ถือว่าสำคัญมาก คือ ทรัพยากรมนุษย์และกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญที่สุดคือการศึกษา เพราะการศึกษาเป็นการสร้างองค์ความรู้แบบยั่งยืน ประเทศชาติจะพัฒนาให้มีความเจริญรุ่งเรืองทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองไม่ได้เลยถ้าหากประชาชนในประเทศขาดการพัฒนาทางการศึกษา การศึกษามุ่งพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของบุคคลให้มีความสุขกายและใจ มุ่งพัฒนาครอบครัวให้มีความรักและอบอุ่น มุ่งสร้างกำลังความเข้มแข็งของชุมชนให้ร่วมผนึกกำลังกันเป็นกำลังคนที่เป็นปึกแผ่นพึ่งตนเองได้อย่างต่อเนื่อง

การศึกษาที่จะเสริมสร้างความมั่นคงและก้าวหน้าให้แก่ประเทศนั้นจะต้องเป็น การศึกษาที่มีความรู้คู่คุณธรรม ทั้งนี้ เพราะในปัจจุบันกระแสของวัตถุนิยมได้เข้ามาครอบงำวิถีชีวิตที่เรียบง่ายของคนไทย การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขเริ่มเปลี่ยนแปลงไป เกิดการแก่งแย่งแข่งขันกัน ส่งผลให้คนในสังคมไทยเห็นแก่ตัว คุณธรรมจริยธรรมเสื่อมทรามลงอย่างน่าวิตก นับว่าเป็นอันตรายอย่างยิ่ง ซึ่งตามความเป็นจริง ในโลกแห่งการแข่งขันกันทางปัญญาเพื่อความอยู่รอดในสังคมโลกนั้น จำเป็นต้องสร้างเด็กและเยาวชนให้มีความเข้มแข็งทางด้านสติปัญญา ความสามารถและคุณธรรมจริยธรรม ประเทศชาติจึงจะสามารถอยู่รอดและมีความสงบสุขได้ (วีระพงศ์ ถิ่นแสนดี, 2550)

ความซื่อสัตย์เป็นจริยธรรมที่จำเป็นต้องมีในตัวบุคคล ถ้าคนในสังคมมีความซื่อสัตย์ จะทำให้สังคมเป็นสังคมที่น่าอยู่ เนื่องจากคนในสังคมมีการช่วยเหลือเกื้อกูล มีการแบ่งปัน มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน พจนานุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546) ได้ให้ความหมายของคำว่า ซื่อสัตย์ หมายถึง ความประพฤติตรง จริตใจ ไม่คิดคดทรยศ ไม่คดโกงและไม่หลอกลวง ลักษณะของคนที่มีความซื่อสัตย์ คือ คนที่เป็นคนตรง มีการประพฤติและมีการแสดงออกทางพฤติกรรมด้วยความจริงใจ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้ความสำคัญของจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียน โดยกล่าวว่า ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นจริยธรรมหนึ่งที่สำคัญ ซึ่งบุคคลพึงจะมีไว้เป็นคุณสมบัติของตน ผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริตมีความจริงใจ ซื่อตรง ทำจริง เป็นผู้ที่มีเกียรติเชื่อถือได้และความซื่อสัตย์เป็นธรรมอันประเสริฐที่สุดที่บุคคลพึงมี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545)

ดังนั้น การดำเนินชีวิตด้วยหลัก “สุจริตธรรม” หรือ “ความซื่อสัตย์สุจริต” อันเป็นแนวทางที่พระพุทธเจ้าทรงย้ำเตือนให้พุทธศาสนิกชนได้ตระหนักรู้ว่า การดำรงตนอยู่ในครรลองของสุจริตธรรมนั้น ธรรมะจะรักษาคนที่คิด พูด และทำอย่างสุจริตให้มีความสุขทั้งในโลกนี้ และโลกอื่น ตลอดเวลาในการดำเนินชีวิต และความซื่อสัตย์สุจริตจะเป็นพื้นฐาน หรือตัวชี้วัดความดีงามในการใช้ชีวิตร่วมกันกับคนอื่น ๆ ในสังคม (ขุ.ธ. 11/203/165) ดังพุทธพจน์ว่า “มหาบุรุษทรงยินดีในสัจจะ ในธรรม ในการฝึก ในความสำรวม ในความสะอาด ในศีลที่เป็นอาลัย ในอุโบสถกรรม ในความไม่เบียดเบียนสัตว์ทั้งหลาย ในกรรมอันไม่สาหัส ทรงสมาทานมั่น ทรงประพฤติอย่างรอบคอบ ซึ่งคำว่า “สะอาด” ในคำว่า “ชีวิตสะอาด” นั้น หมายถึง ความสะอาดใน 3 มิติ คือ สุจริต 3 ประการ คือ 1) กายสุจริต (ประพฤติชอบด้วยกาย) 2) วาจาสุจริต ประพฤติชอบด้วยวาจา 3) มโนสุจริต ประพฤติชอบด้วยใจ กล่าวคือ ชีวิตสะอาดที่ตามความมุ่งหมายของพระพุทธเจ้าที่มีพระประสงค์ให้พัฒนาความสะอาดที่ดำรงอยู่บนฐานของความสุจริตทั้งทางกาย วาจาและจิตใจ และความสุจริตดังกล่าวจึงได้กลายเป็นพื้นฐานความดีทุกประการ (ที.ปา., 207/112.)

ฉะนั้นแล้ว โรงเรียนเวียงสะอาดพิทยาคมเป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษามีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ผู้เรียนมีความสามารถในด้านเทคโนโลยี ดนตรี กีฬา มีคุณธรรม น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการในการจัดการศึกษา ภายใต้การมีส่วนร่วมของชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างโอกาสใน

การศึกษาให้มีแก่เยาวชน โดยยึดหลักการดำเนินชีวิตตามหลักธรรมคำสอนทางพุทธศาสนา พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา พัฒนาระบบการบริหารจัดการการศึกษาที่มีคุณภาพ และประสิทธิภาพตามบริบทของความเป็นไทย การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พบปัญหาการขาด พัฒนาการเชิงพฤติกรรมทางคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียน ด้วยเหตุผล ความสำคัญนี้ ผู้วิจัยเห็นว่า การพัฒนาคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตไม่สามารถอาศัย เพียงแต่ครู บิดา มารดาหรือผู้ปกครอง สั่งสอนขัดเกลาเด็กให้มีพัฒนาการเชิงคุณธรรมได้ อย่างทั่วถึง จึงควรที่จะมุ่งพัฒนาให้นักเรียนเป็นคนที่มีสมบูรณ์ คือ พัฒนาให้นักเรียนเป็นทั้ง คนเก่ง คนดี และมีความสุข เพื่อให้สอดคล้องกันแนวนโยบายของรัฐบาลที่ปฏิรูปการศึกษา โดยผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียน ซึ่ง การศึกษาครั้งนี้จะเป็นแนวทางการพัฒนาคุณธรรมและจะเป็นการส่งเสริมสนับสนุนด้านการ เรียนการสอนให้พัฒนาตามแนวปฏิรูปการศึกษาแนวใหม่ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนโรงเรียนเวียงสะอาดพิทยาคม ตำบลเวียงสะอาด อำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาคิดเห็นต่อการพัฒนาคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนโรงเรียนเวียงสะอาดพิทยาคม ตำบลเวียงสะอาด อำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
3. เพื่อเสนอแนะคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตต่อพฤติกรรมของนักเรียนโรงเรียนเวียงสะอาดพิทยาคม ตำบลเวียงสะอาด อำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงทดลองขั้นต้น (Pre - Experimental Research) โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้และแบบทดสอบ เก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร และกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล โดยกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ห้องที่ 1 จำนวน 25 คน โรงเรียนเวียงสะอาดพิทยาคม ตำบลเวียงสะอาด อำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง ได้กลุ่มเป้าหมายทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) แผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต รายวิชาพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 4 แผน 2) แบบทดสอบ ก่อนเรียนและหลังเรียน แบบปรนัยเลือกตอบ ก ข ค ง แบบ 4 ตัวเลือกจำนวน 20 ข้อ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการพัฒนาคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียน มาตราส่วน ประเมินค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert) 5 ระดับ และผู้วิจัยได้ทำการ วิเคราะห์ข้อมูล ประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติ ที่ใช้ คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการ พัฒนาคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียน โดยการวิเคราะห์เนื้อหาสาระ ประเด็นสำคัญแล้วนำเสนอเป็นการเขียนแบบความเรียง

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนโรงเรียน เวียงสะอาดพิทยาคม ตำบลเวียงสะอาด อำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ตาม วัตถุประสงค์มีดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการทดสอบก่อนเรียนและการทดสอบหลังเรียนของ นักเรียนต่อการพัฒนาคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนโรงเรียนเวียงสะอาด พิทยาคม ตำบลเวียงสะอาด อำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม มีดังนี้

1.1 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการทดสอบก่อนเรียนของนักเรียนต่อการพัฒนา คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนโรงเรียนเวียงสะอาดพิทยาคม ตำบลเวียงสะอาด อำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ข้อที่ตอบถูกมากที่สุด คือ ข้อ 14. นักเรียน เห็นธนบัตร 100 บาท ตกอยู่ที่หน้าห้องน้ำโรงเรียน ในขณะที่นั้นไม่มีใครอยู่ในเหตุการณ์ นักเรียน จะทำอย่างไร ตอบถูก 17 คน คิดเป็นร้อยละ 68.0 รองลงมาซึ่งมีคะแนนเท่ากัน 3 ข้อ คือข้อ 2. คำใดมีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า “ซื่อสัตย์สุจริต” มากที่สุด ข้อ 11. นักเรียนต้องการไป เกี่ยวกับเพื่อนมาก แต่ถ้าบอกแม่ ตามความจริง แม่คงไม่อนุญาต นักเรียนจะทำอย่างไร และ ข้อ 13. ทำไมนักเรียนจึงมาเข้าแถวตอนเช้าทันเวลาทุกวันตอบถูก 15 คน คิดเป็นร้อยละ 60.0 ข้อที่ตอบคำถามถูกน้อยที่สุด คือ ข้อ 8. พฤติกรรมใดแสดงถึงความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น และ ข้อ 17. หลักธรรมใดที่ส่งเสริมความซื่อสัตย์สุจริต ตอบถูก 9 คน คิดเป็นร้อยละ 36.0

1.2 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการทดสอบความรู้หลังเรียนของนักเรียนต่อการพัฒนาคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนโรงเรียนเวียงสะอาดพิทยาคม ตำบลเวียงสะอาด อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ข้อที่ตอบถูกมากที่สุด คือ ข้อ 15. ความซื่อสัตย์สุจริต เกิดขึ้นได้ทางใดบ้าง ตอบถูก 23 คน คิดเป็นร้อยละ 92.0 รองลงมาคือ ข้อ 16. ข้อใดไม่ใช่ผลของการเป็นคนซื่อสัตย์สุจริต ตอบถูก 22 คน คิดเป็นร้อยละ 88.0 ข้อที่ตอบคำถามถูกน้อยที่สุด คือ 6. พฤติกรรมใดแสดงความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองและ 11. นักเรียนต้องการไปเที่ยวกับเพื่อนมาก แต่ถ้าบอกแม่ ตามความจริง แม่คงไม่อนุญาต นักเรียนจะทำอย่างไร ตอบถูก 15 คน คิดเป็นร้อยละ 60.0

2. ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อการพัฒนาคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเวียงสะอาดพิทยาคม ตำบลเวียงสะอาด อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยภาพรวมพบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนมีค่าเฉลี่ย 4.16 ซึ่งตามเกณฑ์ที่ตั้งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 รองลงมาซึ่งเท่ากัน 3 ด้าน คือ ด้านคุณประโยชน์จากชุดการเรียนรู้ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนและด้านการวัดประเมินผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 และด้านชุดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08

สรุปได้ว่า ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการพัฒนาคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเวียงสะอาดพิทยาคม ตำบลเวียงสะอาด อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

1) ด้านเนื้อหา โดยภาพรวมตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ปริมาณเนื้อหามีความเหมาะสมกับเวลา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 รองลงมาคือ เนื้อหาเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 เนื้อหามีความชัดเจนง่ายต่อความเข้าใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 และเนื้อหาน่าสนใจแบ่งเป็นหัวข้อชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04

2) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โดยภาพรวมตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ กิจกรรมที่กำหนดช่วยสรุปความคิดรวบยอดของเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 รองลงมาคือ

กิจกรรมที่กำหนดช่วยพัฒนาความรู้ความเข้าใจเนื้อหาที่เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 กิจกรรมที่กำหนดช่วยฝึกให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 และ กิจกรรมมีความหลากหลายตรงกับความต้องการของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96

3) ด้านชุดการเรียนรู้ โดยภาพรวมตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ชุดการเรียนรู้มีความยืดหยุ่นเอื้อต่อการเรียนรู้รายบุคคล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 รองลงมาคือ ชุดการเรียนรู้ช่วยให้เข้าใจเนื้อหาง่ายขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 ชุดการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 และ ชุดการเรียนรู้มีความหลากหลายดึงดูดความสนใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84

4) ด้านการวัดประเมินผล โดยภาพรวมตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ การวัดประเมินผลมีเกณฑ์ที่ชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 รองลงมาคือ การวัดประเมินผลมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 การวัดประเมินผลมีความหลากหลาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 และ นักเรียนสามารถวัดผลประเมินผลตนเองได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04

5) ด้านคุณสมบัติจากชุดสื่อการเรียนรู้ โดยภาพรวมตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ชุดการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหามากขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 รองลงมาคือนักเรียนมีความกระตือรือร้นเมื่อเรียนด้วยชุดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 ชุดการเรียนรู้ช่วยพัฒนาทักษะและความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 และ ชุดการเรียนรู้เอื้อต่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96

3. ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการเสนอแนะแนวทางการพัฒนาคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตต่อพฤติกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเวียงสะอาดพิทยาคม ตำบลเวียงสะอาด อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดมหาสารคาม มีดังนี้

1) โรงเรียนควรมีการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในชั้นเรียน การจัดสรรเวลารวมทั้ง สื่อ วัสดุอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมให้เหมาะสม เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปด้วยดี

2) ครูอาจารย์ควรจัดสรรเวลาให้ผู้เรียนได้มีการทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกันกับเพื่อนร่วมชั้น เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ฝึกวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับคุณธรรมด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งของตนเอง เพื่อน และบุคคลในสังคม รวมทั้งได้ร่วมกันเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาทางคุณธรรม ซึ่งเป็นการฝึกฝนให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาความฉลาดทางคุณธรรมในทุก ๆ ด้าน

3) ครูผู้สอนสามารถนำชุดกิจกรรมตามแผนการสอน ไปใช้ในการดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนในชั้นเรียนให้แก่ นักเรียนได้ และหลังจากเสร็จสิ้นการทำกิจกรรมแล้ว ผู้สอนควรมีการติดตามผลระยะยาวเพื่อศึกษาความคงทนถาวรของการพัฒนาคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์ของผู้เรียน รวมถึง ควรจัดกิจกรรมที่สามารถพัฒนาด้านความซื่อสัตย์สุจริต และเห็นคุณค่าของความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง ผู้ปกครอง เพื่อน ๆ เช่น การมอบวุฒิบัตรให้นักเรียนที่ทำคุณประโยชน์ให้แก่โรงเรียน ตนเอง และครอบครัว

สรุปผลการวิจัยและการอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์การพัฒนาคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเวียงสะอาดพิทยาคม ตำบลเวียงสะอาด อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ คือ 1) การทดสอบความรู้ก่อนเรียนของนักเรียนต่อการพัฒนาคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียน พบว่า ข้อที่ตอบถูกมากที่สุด คือ นักเรียนเห็นธนบัตร 100 บาท ตกอยู่ที่หน้าห้องน้ำโรงเรียน ในขณะนั้นไม่มีใครอยู่ในเหตุการณ์ นักเรียน จะทำอะไร ตอบถูก 17 คน คิดเป็นร้อยละ 68.0 และการทดสอบความรู้หลังเรียนของนักเรียน พบว่า ข้อที่ตอบถูกมากที่สุด คือ ความซื่อสัตย์สุจริต เกิดขึ้นได้ทางใดบ้าง ตอบถูก 23 คน คิดเป็นร้อยละ 92.0 2) ด้านการพัฒนาคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเวียงสะอาดพิทยาคม ในด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านชุดการเรียนรู้ ด้านการวัดประเมินผล และด้านคุณประโยชน์จากชุดสื่อการเรียนรู้ พบว่าความคิดเห็นของนักเรียนโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก 3) การเสนอแนะแนวทางการพัฒนาคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตต่อพฤติกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเวียงสะอาดพิทยาคม คือ ควรมีการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในชั้นเรียน การจัดสรรเวลา

รวมทั้งสื่อ วัสดุอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมให้เหมาะสม ครูอาจารย์ควรจัดสรรเวลาให้ผู้เรียนได้มีการทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกันกับเพื่อนร่วมชั้น และครูผู้สอนสามารถนำชุดกิจกรรมตามแผนการสอน ไปใช้ในการดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนในชั้นเรียนได้

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์การพัฒนาคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเวียงสะอาดพิทยาคม ตำบลเวียงสะอาด อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1) การพัฒนาคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียน หากนักเรียนมีความซื่อสัตย์สุจริต ถ้าทำผิดศีลธรรมเป็นสิ่งที่ไม่ดี และเห็นคุณค่าของความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง และผู้อื่นถือว่าเป็นสิ่งที่นักเรียน ทุกคนความปฏิบัติทั้งกับครู ผู้ปกครอง และเพื่อน ๆ ก็เป็นสิ่งสำคัญ เพราะแสดงถึงความบริสุทธิ์ใจ การพูดโกหกต่อบิดามารดาถือว่าเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัจฉริยา สุวรรณเชษฐ์ (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมความซื่อสัตย์ต่อตนเองของนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม พบว่า 1. รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมความซื่อสัตย์ต่อตนเองของนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ 6 ขั้นตอน คือ 1) สร้างความเข้าใจ 2) สร้างกฎเกณฑ์ความรับผิดชอบ 3) เอาใจใส่ดูแลพฤติกรรม 4) สร้างความตระหนัก ในคุณค่า 5) สร้างตัวแบบที่ดี 6) เชื่อมโยงกับความเป็นจริงในอนาคต 2. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมความซื่อสัตย์ต่อตนเองของนักเรียนระดับประถมศึกษา ก่อนและหลังการใช้รูปแบบ พบว่า พฤติกรรมของนักเรียนหลังการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนา สูงกว่าก่อนการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 3. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมความซื่อสัตย์ต่อตนเองของนักเรียนระดับประถมศึกษา ระหว่างโรงเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า พฤติกรรมของนักเรียนโรงเรียนในกลุ่มทดลองสูงกว่าโรงเรียนในกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2) การพัฒนาคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียน ในด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านชุดการเรียนรู้ ด้านการวัดประเมินผล และด้านคุณประโยชน์ จากชุดสื่อการเรียนรู้ พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ ธรรมนิตย์ บ้านพวน (2559) การศึกษาคุณธรรมของนักเรียน

โรงเรียนเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผลการวิจัยพบว่าการศึกษาคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ยกเว้นด้านความประหยัด ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามระดับชั้น โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านความประหยัด ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านความขยัน ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3) การเสนอแนะแนวทางการพัฒนาคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตต่อพฤติกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเวียงสะอาดพิทยาคม คือ ควรมีการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในชั้นเรียน การจัดสรรเวลารวมทั้งสื่อ วัสดุอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมให้เหมาะสม ครูอาจารย์ควรจัดสรรเวลาให้ผู้เรียนได้มีในการทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกันกับเพื่อนร่วมชั้น และครูผู้สอนสามารถนำชุดกิจกรรมตามแผนการสอน ไปใช้ในการดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนในชั้นเรียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ พระวัชรส่วโร (กสิวัฒน์) (2558) การพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนวัดรังสิต สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนวัดรังสิต สังกัดสำนักงาน เขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จังหวัดปทุมธานีพบว่า ด้านการมีวินัยและรับผิดชอบ ควรมีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน การเข้าร่วมกิจกรรม การแต่งกาย และให้โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมพัฒนาด้านการมีวินัยและรับผิดชอบต่อความซื่อสัตย์ ควรมี การกิจกรรมปลูกฝังด้านความซื่อสัตย์สุจริตและเห็นคุณค่าของความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง ผู้ปกครอง เพื่อน ๆ ด้านการมีเมตตา อยากให้มีการพัฒนาการเรียนรู้เรื่องการช่วยเหลือผู้อื่นด้วยจิต เมตตาโดยไม่หวังผลตอบแทน ด้านความประหยัด ทางโรงเรียนควรจัดกิจกรรมพัฒนาด้านความ ประหยัดด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การหยอดกระปุกออมสิน และด้านกตัญญูกตเวที ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมเกี่ยวกับความรักต่อผู้มีพระคุณ

องค์ความรู้จากการวิจัย

จากการวิจัยได้องค์ความรู้ ดังนี้

1. นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเวียงสะอาดพิทยาคม ในด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านชุดการเรียนรู้ ด้านการวัดประเมินผล และด้านคุณประโยชน์จากชุดสื่อการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก

2. ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตต่อพฤติกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเวียงสะอาดพิทยาคม คือ ควรมีการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในชั้นเรียน การจัดสรรเวลารวมทั้งสื่อวัสดุอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมให้เหมาะสม ครูอาจารย์ควรจัดสรรเวลาให้ผู้เรียนได้มีการทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกันกับเพื่อนร่วมชั้น และครูผู้สอนสามารถนำชุดกิจกรรมตามแผนการสอนไปใช้ในการดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนในชั้นเรียนได้

ข้อเสนอแนะการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การพัฒนาคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนโรงเรียนเวียงสะอาดพิทยาคม ตำบลเวียงสะอาด อำเภอพยุหะคีรีพิจิตร จังหวัดมหาสารคาม มีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนโรงเรียนต่อไป มีดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) ศึกษารูปแบบการพัฒนาคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนโรงเรียนเวียงสะอาดพิทยาคมทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ

2) ควรมีการนำกิจกรรมไปเพื่อพัฒนาคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตในโรงเรียนอื่นหรือของสหวิทยาเขตอื่น ๆ ด้วย

3) ควรมีการสร้างกิจกรรมเพื่อปลูกจิตสำนึกสุจริตกับชุมชนและหน่วยงานภายนอก

4) ควรปรับปรุงสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมที่ทันสมัยต่อเหตุการณ์ปัจจุบันและเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนและหน่วยงานที่ต้องการนำไปใช้

5) ควรมีการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องการพัฒนา คุณธรรมของนักเรียนในด้านต่าง ๆ มากกว่านี้และนำข้อมูลมาพัฒนาคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ศึกษารูปแบบการพัฒนาคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ

2) ควรเพิ่มการสัมภาษณ์กลุ่มผู้เชี่ยวชาญในด้านการพัฒนาคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์ให้มากขึ้นหรือศึกษาจากแนวทางการปฏิบัติที่เป็นเลิศเพิ่มมากขึ้น เพื่อค้นหาแนวทางเทคนิควิธีการใหม่ ๆ ที่หลากหลายในการพัฒนารูปแบบ

3) การประเมินผลควรใช้วิธีหลากหลายในการประเมินผล และให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการประเมินผลเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้สามารถค้นหาวิธีการพัฒนาคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนด้วยวิธีที่ดีที่สุด และเป็นวิธีการประเมินที่สามารถวัดพฤติกรรมได้จริง

4) ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการพัฒนาคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ ด้วย

รายการอ้างอิง

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2539). *การจัดสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2554*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- พระวัชร ส่วโร (กลีวัฒน์). (2558). *การพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนวัดรังสิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จังหวัดปทุมธานี* (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย : พระนครศรีอยุธยา.
- ธรรมนิตย์ บ้านพวน. (2559). *การศึกษาคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนเกาสีซัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยบูรพา : ชลบุรี.
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). *พระไตรปิฎก ฉบับภาษาไทย*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ :
นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- วีระพงศ์ ถิ่นแสนดี. (2558). *การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนสิงห์สมุทร
อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัย
ราชภัฏมหาสารคาม : มหาสารคาม.
- อัจฉริยา สุวรรณเชษฐ. (2560). *ศึกษารูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมความซื่อสัตย์ต่อตนเองของ
นักเรียนระดับประถมศึกษา* (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา :
ชลบุรี.